

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3024/2017. (II. 17.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.228/2016/5. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság 2016. november 11. napján érkezett indítványával az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kúria 2016. július 7-én meghozott Kfv.I.35.228/2016/5. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 1.1. Az indítványozó 2013. december 1-jén vállalkozási szerződést kötött egy kft.-vel (a továbbiakban: Kft.), sportpálya és fitness udvar kivitelezésére, majd ugyanezen a napon a Kft. egy másik vállalkozási szerződésben megrendelte ugyanezen munkálatok elvégzését az indítványozótól. Az indítványozó érvényesítette az általános forgalmi adó levonási jogát, mellyel kapcsolatban az adóhatóság vizsgálatot indított, majd adóbírságot szabott ki, valamint késedelmi pótlékot számított fel. Az indítványozó fellebbezett, majd az elsőfokú határozat helybenhagyását követően bírósághoz fordult. A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. december 8-án meghozott 24.K.27.282/2015/7. sorszámú ítéletével a másodfokú határozatot – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – hatályon kívül helyezte. Az alperes adóhatóság felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a 2016. július 7-én meghozott Kfv.I.35.228/2016/5. sorszámú ítéletével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az indítványozó keresetét elutasította. A Kúria ítéletében megállapította, hogy az adóhatóság jogosult volt tartalma alapján megítélni a megkötött szerződést, valódi adóáthárítás nem történt, a jogviszony mindkét oldalán az indítványozó állt, ugyanis a kivitelezési munkálatok tetemes részét ő végezte el. Erre való tekintettel az adólevonási jog gyakorlására nem jogosult.
- [3] 1.2. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére, álláspontja szerint ugyanis a Kúria nem tett eleget alkotmányos indokolási kötelezettségének, semmilyen választ sem adott ugyanis az ügy tárgyát képező adólevonás valóságával és jogosságával kapcsolatban, továbbá szintén indokolás nélkül csak olyan személyek nyilatkozatát fogadta el valónak, akik a vitatott jogügyletre nézve teljes és kiterjedt információval nem is rendelkeztek. Az indítványozó hangsúlyozza, hogy panaszának tárgya nem a bizonyítékok értékelése, hanem az indokolás hiánya, amely a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog immanens részét képezi. Kiemelte, hogy a Kúria ítélete összesen három bekezdésben tartalmaz érdeminek tűnő megállapításokat, a vitatott jogviszony minősítésével kapcsolatban „csupán egy zavaros indokolást tesz arra, hogy amennyiben az adóhatóság kötve lenne a polgári jogi szerződések 'menetéhez' (jelentsen ez bármit), akkor nem tudná feltárni a visszaéléseket”. Összességében sem az adóhatóság, sem a Kúria nem adta értékelhető indokát annak, hogy az indítványozó által felajánlott bizonyítási eszközök miatt nem fogadta el, nem indokolta, hogy mely pontokon és miért nem ért egyet az elsőfokú bíróság döntésében foglaltakkal.
- [4] 2. Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [5] Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi pa-

nasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek, nem vet fel ugyanis sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

- [6] 2.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség minimális elvárásként megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. E vizsgálat korlátja ugyanakkor, hogy az Alkotmánybíróság a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, nem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [7] Jelen ügyben tehát az képezte a vizsgálat tárgyát, hogy az ügy érdemét érintő kérdésben, vagyis az indítványozó által kötött szerződés adójogi megítélését illetően a Kúria ítélete tartalmaz-e olyan kellő indokolást, mint amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése előír. A Kúria az ítéletben az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 1. § (7) és 2. § (1) bekezdésére hivatkozva rögzítette, hogy az adóhatóság jogszerűen vizsgálta a felek kapcsolatát, a szerződés valódi tartalmát és megállapította, hogy e rendelkezések lehetővé teszik a gazdasági események valós gazdasági tartalmának vizsgálatát. E valós gazdasági tartalmat illetően meghatározónak minősítette, hogy a Kft. milyen szerepet játszott a gazdasági tevékenységben. E körben az elsőfokú ítéletben foglaltakra utalva megállapította, hogy a munkák tetemes részét nem a Kft., hanem az indítványozó végezte, a jogviszony két oldalán így ténylegesen az indítványozó áll, valódi adóáthárítás tehát nem történt. A Kúria az Európai Unió Bírósága gyakorlatára hivatkozva hangsúlyozta, a nemzeti bíróságok feladata az érintett ügyletek valós tartalmának és jelentésének feltárása, mely során figyelembe vehetik az ügyletek tisztán mesterséges jellegét, értékelhetik, hogy ki az ügyletek irányítója, ki biztosítja azok finanszírozását, ki részesül a szolgáltatások közvetlen előnyéből, ki áll közvetlen kapcsolatban a termelőkkel, és tulajdonosi kérdéseket, összefonódásokat is vizsgálhat.
- [8] A Kúria ítélete tehát a fentiek szerint értékelte a felek között létrejött szerződést. Annak vizsgálata, hogy a Kúria miért nem kizárólag a szerződés polgári jogi jellegét vette alapul, a szerződés mesterséges jellegűnek minősítésénél miért fogadta el döntő tényezőként, hogy a munkák tetemes részét ténylegesen az indítványozó végezte el, szakjogi kérdés. Csak az indokolás megléte és nem tartalma hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével. Annak megítélése pedig, hogy a meghozott ítélet mennyire felel meg az adójogi jogszabályoknak, illetve a Kúria helytállóan értékelte-e a beszerzett bizonyítékokat és az előterjesztett érveket, nem része az Alkotmánybíróság vizsgálatának. Mindezeket túl az alkotmányjogi panaszban előadott kellő indokolás hiányát az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban már alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdésként értékelte (Indokolás [21]). Mindebből az is következik, hogy jelen alkotmányjogi panaszban új, elvi jelentőségű alkotmányjogi kérdés sem merült fel {3179/2016. (IX. 26.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [9] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2017. február 7.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1855/2016.

